

Høgni Hoydal, landsstýrismaður, mælir til at:

Broytta vælferðarskipan

Á fundi hjá Føroyingafelagnum í Árhús hóskvöldið segði Høgni Hoydal, landsstýrismaður, at danska vælferðarskipanin eigur at verða skift út. Og tað eru bara danskir pengar, sum binda Føroyar at Danmark

EDVARD JOENSEN

Ymiskt er, sum bendir á, at fullveldið fer at hava aðrar broytingar við sær enn tær, vit dagliga hugsa um.

»Tað er ikki vist, at tann danska vælferðarskipanin, vit kenna í dag, er tann besta,« segði Høgni Hoydal, landsstýrismaður, millum annað á fundi, sum Føroyingafelagið í Árhús skipaði fyri hóskvöldið.

Tí arbeiðir Landsstýrið eisini við at gera eina nýggja, føroyska pensjónsskipan. Talan er um eina samhaldsfasta skipan, har góldið verður inn eftir orku, og útgóldið aftur eftir tørv.

Tað vil siga, at tíkið verður av hvørji einasta lønarútgjalding til ein samhaldsfastan grunn, sum so øll fáa úr aftur.

Men tey, sum umframt hava persónliga trygging, skulu rokna við, at útgjaldið úr teirri almennu fer at lækka í mun til tað, tey fáa aðrastaðni.

Spurdur, um hann helt politiskan meiriluta vera fyri hesi skipan, svaraði Høgni Hoydal, at í Landsstýrinum er meiriluti fyri hesum. Og hann ivast ikki í, at tað eisini fer at verða tað í Løgtinginum, tá tann tíð kemur.

Heldur ikki var hann bangin fyri, at Fólkaflokkurin fór at slíta eina samgongu upp á eitt slíkt mál.

Danskir pengar ræða í Føroyum

Føroyingar og danir hava ikki tann stóra mentunarfelagsskapin, sum fleiri vilja vera við, segði Høgni Hoydal. Sambært landsstýrismanninum eru tað bara pengarnir, sum binda okkum at Danmark.

»Føroyska fólkid er okkara størsta tilfeingi. Og tað er hetta tilfeingi, vit skulu grunda okkara fullveldi á. Oljan ger einki fullveldi,« segði Høgni Hoydal. Hann heldur tó ikki, at gamla, romantiska sjálvstýristosið er nakað, vit byggja fullveldið á.

»Fullveldi er einki endamálið í sær sjálvum,« segði Høgni Hoydal. »Men vit mugu hava fullveldi fyri at koma viðari.«

Høgni Hoydal er sannførdur um, at verður úrslitið av eini komandi fólkaatkvøðu ikki eitt ja fyri fullveldi og nýggjari grundlóg, fáa vit eitt afturstig, sum vit kanska ikki hóra undan.

Nýggj helmsmynd

Endamálið við fullveldinum er ikki at byrgja okkum inni, sum onkur vil vera við, at vit fara at gera, segði Høgni Hoydal. Onki við at

ganga í húðaskóm og dansa føroyskan dans fyri ferðafólki.

Gamla helmsmyndin við nationalstatum er farin. Í dag er gongdin tann, at lond taka seg saman í størri eindir sum eitt nú ES.

Men treytin fyri at sleppa upp í eitt slíkt millumtjóða samstarv er, at talan er um eitt sjálvstøðugt samfelag. Tí mugu Føroyar fyrst verða sjálvstøðugar, áðrenn vit kunnu fara at tosa um limskap í ES.

»Men ES limskapi eri eg tó hart imóti,« gjørdi landsstýrismaðurin púra greitt.

Hyggja vit at, hvussu gongdin í heiminum er í dag, siggja vit, at komandi øld tykist fara at verða tíðarskeiðið hjá smátjóðunum, metir Høgni Hoydal. Tann gamla heimsskipanin er við at fara, og eitt hugtak sum valdsfaktorur hevur fingið nýggjan týðning.

Gomlu hernaðarskipanin er farnar í søguna. Nú eru tað onnur ting, sum avgera, hvør tann sterki er.

Heimurin er við at skipa seg sum ein marknaður. Og tíðin, har eitt land skuldi hava stóra umbodan víða um í heiminum, er ikki til meira.

Í framtíðini fara vit at samstarva um umbodstovur úti í heimi, og tað fer at vera stórar fyrimunir fyri tær smáu tjóðirnar.

Væl fyr! og tó

Føroyingar eru væl fyr, tá vit tosa um útbúgving. Vit eru væl fyr innan kunningartøkni. Og vit eru rættiliga liðiligr, tá ræður um at til-laga okkum nýggjum umstøðum. Ikki minst kreppan í nitiárunum hevur víst hetta, segði Høgni Hoydal.

Kortini heldur hann, at eiga vit at gerast enn meira professionellir. Og har kann oljuvinnan hjálpa okkum.

Hendan sama oljan, sum Høgni Hoydal ikki hevði annað at siga um, enn at hon fer so ikki at bjarga okkum nakað fullveldi. Hann metti oljuvinnuna sum eitt ævin-týr í høvðinum á føroyingum.

»Er oljuvinnan ikki bara tað reina gass? Oljan er einki framtíðartilfeingi. Er hon har, ja so heldur hon kanska í eini 50 ár. Og so er tað sera óheppið, um vit tá standa eftir einans við einum tveyhundrad »yuppiarum« við finum dokument-mappum, sum halda seg liva mitt í verðini.«

Nei, vit eiga at brúka teir oljupengar, sum móguliga koma, at skipa okkara útbúgvingarpolitikk soleiðis, at vit hava eina framkomna útbúgvingarskipan, tá fullveldið kemur.

Ein meiriluti í landsstýrinum ynskir eina samhaldsfasta pensjónsskipan, har fólk gjalda eftir orku og njóta eftir tørv. Tá meiriluti eisini er í tinginum fyri hesum, verður ein slík skipan samtykt, sigur Høgni Hoydal

Høgni Hoydal segði, at hann kundi hugsað sær, at tað beinleiðis verður sett í okkara komandi grundlóg, hvat oljupengar skuldu brúkast til.

Tá onkur fundarluttakari spurdi, um tað ikki var heldur ógvusligt, at seta slíkt í grundlógina, svaraði hann, at tað var fyri at verja politikkararnar móti tí trýsti, sum annars verður lagt á teir um at sleppa fram at hesum pengunum.

»Skal bert ein lögtingslóg til, kann tað ov skjótt enda við, at teir fara til eitt nú stuðul ella veðhald.«

Skulu arbeiða skjótt

Høgni Hoydal, landsstýrismaður, er eldhugaður í sín um fullveldisarbeði. Og hann ætlar at arbeiða skjótt.

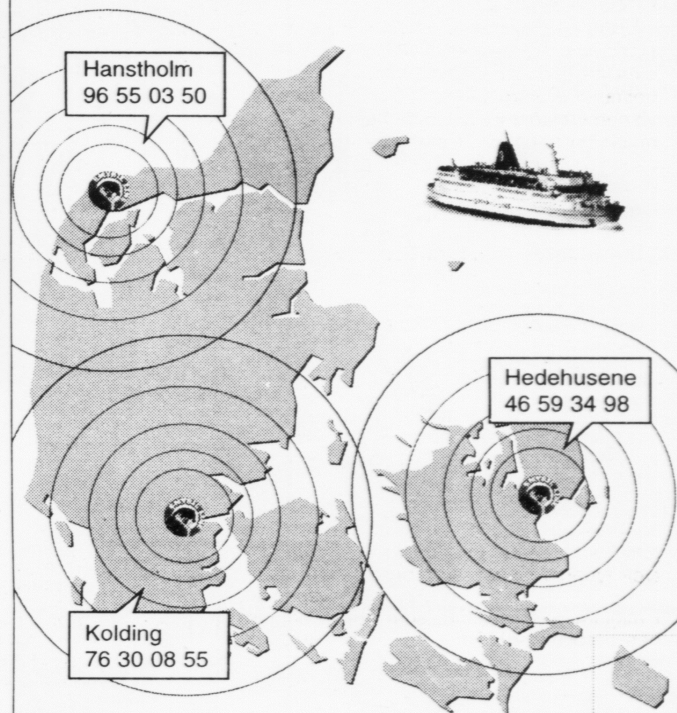
Á fundinum í Árhús hóskvöldið, segði hann, at málið hjá Landsstýrinum er, at vit skulu hava avgreitt okkara viðurskifti við danir longu komandi ár.

Tað merkir sjálvandi ikki, at vit hava avgreitt allar smálutir endaliga longu tá. Men vit skulu longu komandi ár til fólkaatkvøðu um bæði fullveldisspurningin og grundlógina.

Og Høgni Hoydal heldur fast við, at fullveldisspurningurin skal avgerast á eini fólkaatkvøðu eina ferð fyri allar.

Spurdur, um ikki tvey lögting áttu at avgreiða málið við vali ímillum, svaraði hann nei. Og nóg mikið er eisini við vanligum meiriluta. Um hann so bara er upp á 50,1%.

Bert 1 tíma ...

...tekur tað at røkka eina av okkara nýggju farmastøðum - tað sama hvar tú ert í Danmark.

Farmastøðirnar eru allar mannaðar við serkønum fólk, ið kenna til farmaflutning til og úr Føroyum. Her svara og loysa vit allar ivasurningar um farm og flutning. Í Hedehusene og Kolding taka vit móti farmi allan fríggjadagin, og í Hanstholm líka til leygardag á middegi. Allir út- og innflytarar av farmi hava nógvar fyrimunir við landsins einasta RO-RO flutningsleið.

Norrøna fer avstað leygarkvöld og mánamorgun eru vit frammi í Føroyum.

Smyril Line Cargo
Jónas Broncksgøta 35
100 Tórshavn
Tlf. 31 59 00
Fax 31 89 60

Smyril Line Cargo
Trafikhavns-gade 7
7730 Hanstholm
Tlf. 096 55 03 50
Fax 096 55 03 51

Smyril Line Cargo
Birkedam 10
6000 Kolding
Tlf. 076 30 08 55
Fax 076 30 09 55

Smyril Line Cargo
Guldalderen 6
2640 Hedehusene
Tlf. 046 59 34 98
Fax 046 59 30 34

SMYRIL LINE
TÍN SKJÓTASTA FARMALEIÐ